

Asim Yadigarın yaradıcılığında Heydər Əliyev obrazı

Həyatda böyük şəxsiyyətlər müəyyən bir dövrün və zamanın yetirməsi olmaqla yaşadığı tarixi dövrün fəaliyyətçisi :-ictimai - siyasi xadimi, ixtiraçısı, alimi, pedaqoqu, rəssamı..... olurlar. Onlar əməlləri, xalq üçün gördüyü işlərə görə tarixdə əbədləşirlər.Ya tarixin qan yaddaşında bir despot, zülmkar kimi, ya da əsl xalq xilaskarı, elm fədaisi, qurucu və yaradıcı insan və millət fədaisi kimi daxil olur.

Tariximizin milli liderlər salnaməsində xalqına olan sonsuz məhəbbəti, inamı, etibarını ilə seçilən, ürəyinin sönməyən odu ilə xalqına işıqlı yol göstərən, xoşbəxt gələcək bəxş edən Ümummilli liderimiz qan yaddaşımızda və tariximizdə xalqın xilaskarı, ən böyük siyasi lideri, müstəqil dövlətimizin qurucusu kimi əbədləşdi. O, xalqımızın əbədiyyat üfüqlərində sonməyən günəşdir. Bu günəşin hərərətindən isinən ürəklər, nurlanan zəkalar onun arzu və əməllərini həmişə yaşadır yaşadacaqlar. Rəssam fırçası ilə, şair poetik fikirləri, bəstəkar musiqisi, bəstələdiyi mahnıları ilə xalq isə sonsuz sevgisi ilə əbədi yaşadır xilaskarını. Tarixin yetişdirdiyi dühalardan da biri xalqımızın xilaskar oğlu Heydər Əliyevdir. Azərbaycan dövlətçilik tarixində xüsusi dəsti xətti olan Heydər Əliyev hakimiyyətinin ikinci günəsi Naxçıvandan doğsa da, tezliklə bütün Azərbaycanı nura boyadı. Xalqın həyatından qaranlıqlar çəkildi, sabaha ümid arzuları çiçəkləndi. Ümummilli liderimizin vətən, xalq üçün gördüyü işlər, qazandığı cahansümül nailiyyətlər Azərbaycana dünyaya şöhrəti gətirdi. Xalq azadlığın və müstəqilliyin nəşəsini yaşadı. O, müstəqil dövlət banisi və Prezidenti kimi inkişaf etmiş dövlətlərin siyasi kürsülərinə cəsarətlə addımladı. Azərbaycanın üçrəngli bayrağını inkişaf etmiş dövlətlərin bayraqları sırasında dalğalandırdı. Ümummilli liderimiz xalqın ona olan sonsuz sevgisi ilə yaşatdı və yaratdı yeni müstəqil Azərbaycan dövlətini. O, dünyaya tanıtdı müstəqil Azərbaycanı! Onun əməli fəaliyyətinə neçə-neçə elmi, bədii əsərlər yazıldı, nəğmələr qoşuldu. Ümummilli liderimizə xalqın sonsuz sevgisini, rəhbərə olan sonsuz inamını və etibarını sevrək qələmə alan şair Asim Yadigarın taleyi elə gətirib ki, o, Ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin Naxçıvan dövrünün canlı şahidi, görülən işlərin müşahidəçisi, efirdə təbliğatçısı oldu. Ona görə şair ən çox eşitdiklərini deyil, canlı şahid olduğu hadisələri qələmə alır. Dahi insanın Naxçıvan dövrünün tərənnüm edən şair AsimYadigar "Heydər zirvəsi" adlı silsilə şeirlərində "Bir nurlu heykəl yarat", "Azərbaycan dünyaya günəş kimi doğacaq", "Azərbaycan bayrağına!", "Bir bayraq altında ", "Heydər zirvəsi", "Gəldi ulu Heydər ilham dūası gəldi", "Dədə Heydərim mənim", "Vətən oğlu", "Döyüş əmri ver mənə" və sairə şeirləri bu gün Naxçıvan ədəbi mühitində siyasi lirikamızın gözəl nümunələrindəndir. Xalqın rəhbərə olan sevgisi bir şair dünyasının yaradıcılıq mənbəyindən qidalanan və böhrələnən poeziya çələngidir. Bu çələng isə gözəlliyini Naxçıvanın əsrarəngiz təbiətindən almışdır. Şair xalqın rəhbərə olan sevgisini və ehtiramını qələmə alarkən heç bir bayalığa yol verməmiş, gördüklərini tərənnüm etmişdir. Yaradıcılığında poetik nəğməyə döən "Bir nurlu heykəl yarat" şeirində əbədiyaşar şəxsiyyətin obrazını sevə-sevə yaradan şair qələmlə fırçanın vəhdətini bir araya gətirmək istəyir:

Heykəltəraş qardaşım, bir nurlu heykəl yarat,
Heydərimin adına yaraşan heykəl olsun.

O, heykəltək ucaltdı anam Azərbaycanı,
Qoy sənin yaratdığın ondan da gözəl olsun.

Budur rəhbərə ümumxalq məhəbbətinin sevgi çələngi. Şair Asim Yadigar sanki rəhbərə olan xalq sevgisi çələnginin güllərini mavi səmadən bütün müstəqil Azərbaycan torpağına səpmək istəyir. Şair heykəli yaradan sənətkardan xahiş edir ki, yaradacağı heykəl insan qəlbinin alovunda nurlansın, Xəzər ürəyi, Araz, Kür coşan qanı, Qoşqar, Şahdağ Savalan əyil-

məyən başı olsun. Xalq məhəbbətini ön plana çəkən şair rəhbərin əməllərini insanlığın tacı adalandırır. Şair :

O, adi insan deyil, insanlığın tacıydı,
Ürəyi bir millətin yoluna məsəl oldu

-deyir.

Bu məşəl parçalanan Azərbaycanı birləşdirən, vahid Azərbaycan dövləti yaradan, adilikdən çıxaraq fəvqəlbəşər şəxsiyyət kimi tarixləşən ümummilli liderimiz H.Əliyevdir. Şair xalqın sevgisini ümümləşdirərək rəssamı da imtahanı üzə ağ çıxmağa səsləyir.

O heykəltək ucaltdı Anam Azərbaycanı,
Qoy sənin yaratdığın ondan da gözəl olsun.

Asim Yadigar rəhbərə ümümləşdirilmiş ümumxalq məhəbbətini özünəməxsus poetik ifadə ilə verir. Şairin "Azərbaycan dünyaya günəş kimi doğacaq " şeirində dahi şəxsiyyətin çıxışından sitat götürərək azadlıq yolunda məqsədinə çatmaq üçün ölüm görən, qan gören, lakin heç bir çətinlikdən qorxmayan şəxsiyyətin real obrazını yaradır. Öz əlləri ilə qurub yaratdığı Bakıya belə gəlməsindən qorxanlara ibrət dərsi verərək: sapı özümüzdən olanları, düşməni dəyirmanına su tökənləri kəskin tənqid edir, xalqının, millətinin imzasını imzalar içində görmək istəyən, Vətən sevgisini öz canından belə üstün tutan rəhbərimizi ilahiləşdirərək onu tanrının qoruduğu insan kimi oxucuya təqdim edir:

Onu tanrı qoruyur, o, zülməti boğacaq,
Azərbaycan dünyaya günəş kimi doğacaq!

Şair dünyanı qarış-qarış gəzərək yer üzünə səpələnmiş azərbaycanlıları

Vətənin və millətin birliyi naminə birləşdirməyə çalışan Ümummilli liderimizin tarixi xidmətlərindən biri olan

31 Dekabr Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü kimi qeyd edilməsi sahəsindəki gördüyü işləri alqışlayır və onun Dünya Azərbaycanlılarının I qurultayında xitabət kürsüsünə gəlişini, millətin ona olan sevgisini ümumiləşdirərək:

Gur alqışlar altında gəlir kürsüyə sarı,
Yerində əzəmət, duruşunda əzəmət.
Ulduz kimi dünyaya səpələnmiş milləti

Bir bayrağın altına yığa bilib nəhayət -yazan şair onun tarixi xidmətini milyonlar adından alqışlayır.

Bir millətin adından danışır gur səsiylə
Danışır məmləkətə,millətə rəhbər kimi,
Danışır Vətəninə , torpağını qoruyan
Həm Ali Baş Komandan, həm də bir əsgər kimi ...

Şair bu şeirində çıxışı ilə qurultay salonunu lərzəyə gətirən, dünyaya səpələnmiş Azərbaycanlıları bir yumruq kimi birləşdirməyə çağıran dahi şəxsiyyətin xalqının bu günü və gələcəyi üçün atdığı tarixi addımları da dəyərləndirir. Bu alqış xalqın alqışdır, xalqın sevgisidir:

Bu Vətən Vətənimiz, bu torpaq torpağınız,
Bu yurd öz yurdumuzdur, bu el öz elinizdir.
Üçrəngli bayrağımız , bizim bilik rəmzimiz
Bizi qovuşduran dil öz şirin dilinizdir

-deyən Ümummilli liderimiz burada da Azərbaycanın gələcəyi naminə yolundan dönməyəcəyinə and içir, əqidədəşlərini Azərbaycan millətinin birliyi naminə onunla birgə mübarizəyə səsləyir:

Qoy Vətənin yolunda məşəl olsun ürəklər,
Yolumuzda nə zülmət, nə boran , nə qar olsun.
Mən də bir oğul kimi, mən də bir övlad kimi ,
Uca səslə deyirəm:-Azərbaycan var olsun,
Azərbaycan var olsun!

Bu böyük şəxsiyyətin obrazını sevə-sevə yaradan şair Asim Yadigar "Heydər Əliyev-xalq, xalq- Heydər Əliyev" ideyasını tamamlayır.

Azərbaycanın bugünkü inkişafı naminə atılan hər bir işin, nailiyyətin təməlində Heydər Əliyev dəst-xəttinin olduğunu təsdiqləyir.

Şairin "Heydər zirvəsi", "Dədə Heydərim mənim" şeirlərində də rəhbərə ümumxalq məhəbbəti tərənnüm olunur:

Anam Azərbaycanın
Heydər tək zirvəsi var.
Min-min zirvə içində
Ən uca zirvəm odur.
Xalqım da o zirvəylə
Fəxr eyləyər, ucalar...

Bölünmüş, parçalanmış, sərvəti talan olmuş, hakimiyyətin səriştəsizliyin üzündə torpaqları düşmə tapdağına keçmiş Azərbaycan dövlətinin xilaskarının Naxçıvana gəlişini alqışlayan şair:

Tufanlar, qasırgılar tüğyan edən zamanda
Gəldi ulu Öndərim Şimurqun qanadında,
Sönmüş, dönmüş çöhrələr gül açdı Naxçıvanda.
Gözümüzün işığı, nuru, ziyası gəldi,
Anam Azərbaycanın Heydər dūhası gəldi!

Rəhbərin gəlişini alqışlayan , yeni həyatın başlanğıcından oxucuya müj-

dələr verən Asim Yadigar itirilmiş ümidlərin, sönmüş ocaqların, zülmət gecələrin aydın sabahlara qovuşacağından xəbər verir.

Yandı sönmüş ocaqlar, külümüz köz-köz oldu,
Zülmət gecələrimiz işıqlı gündüz oldu.
Məsləkimiz tərtəmiz, əməlimiz düz oldu.
Gəldi ulu yurdumun, ciyərparası gəldi,
Anam Azərbaycanın Heydər dūhası gəldi!

Bu şeirin özəlliyi ondadır ki, şair düşən daşı daş üstə qoyan, xalqın sabaha olan inamını artıran, zülmət gecələrimizi nurlu sabahlara açdıran, millətin haqq səsinə dünyaya çatdıran, üçrəngli bayrağımızı inkişaf etmiş dövlətlərin bayraqları ilə bir sırada dalğalandıran, müstəqil dövlətçiliyin təməl daşını inkişaf etdirən Ümummilli liderimizin yarımçıq işlərinin görülməsi üçün Azərbaycanın etibarlı əllərə verilməsini də alqışlayır: Deyirdi;

Azərbaycan urəyim, nəfəsimdi,
Xalqım xoşbəxt yaşasın!-Bax, bu məni bəsimdi,
Xalqın ucalan səsi elə mənim səsimdi,
Görmədiyim işləri İlham vuracaq başa,
Yaşa, Azərbaycanım, yaşa, min illər yaşa!

Şair Asim Yadigarın siyasi lirikasının tacı olan "Gəldi, ulu Heydər ilham dūhası gəldi" şeiri poetik epopeya kimi bir birini tamamlayır, oxucunun sabaha inamını, rəhbərə məhəbbətini önə çəkir.

Millətinin önündə durub bu gün dağ kimi,
Xalqına yol göstərir yanan bir mayak kimi,
Qaldır öz yurdunu göylərə bayraq kimi,
Əyilməzlik simvolu-bürcü, qalası gəldi,
Gəldi, ulu Heydər ilham dūhası gəldi!..

Şairin siyasi lirikasının incilərindən biri də Naxçıvan haqqında Ümummilli liderimizin yarımçıq qalmış arzularını həyata keçirən, hər gəlişində Naxçıvan Muxtar Respublikasının hər rayonunda yeni böyük layihələrin təməlini qoyan, Azərbaycanın iqtisadi-siyasi, elmi - mədəni həyatında yeni quruculuq izlərin qoyan, Ümummilli liderimizin yarımçıq qalmış arzularını şərəflə yerinə yetirən Cənab İlham Əliyevə Prezident seçkilərində səs verən xalqın rəhbərə olan sevgisini ümumiləşdirərək "Biz ona səs veririk-İlham Heydər oğluna " şeirində özünə məxsus poetik ifadələrlə tərənnüm edir:

Əməli düz , işi düz-
yolu Heydər yoludur,
Qəlbi qurmaq, yaratmaq
eşqi ilə doludur,
O da bizə Heydər tək
müqəddəsdir, uludur,
Naxçıvan oğul kimi
basır onu bağına
Biz ona səs veririk-
ilham Heydər oğluna!

Bu səs xalqın səsidir, Azərbaycan xalqının yüksək etimadını qazanan , müasirləşən Azərbaycan dövlətini daha böyük qələbələrə səsləyən Azərbaycanın səsidir.

Ünbülbanu Musayeva
Azərbaycan Respublikasının
Əməkdar mədəniyyət işçisi,
AJB-nin üzvü